

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Миколаївської обласної
військової адміністрації

від 17.11.2023 №492-р

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
соціального захисту населення «Турбота»
на 2024-2026 роки

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Турбота про людей, які перебувають у складних життєвих обставинах, – один із основних напрямів соціальної політики держави.

У сучасних економічних умовах така турбота набуває особливого значення. Головне спрямування соціальної політики - це створення комплексу правових, економічних, психологічних, освітніх, медичних, реабілітаційних та інших заходів, основною метою яких є поліпшення або відтворення життєдіяльності, соціальної адаптації, повернення до повноцінного життя осіб, які потребують соціальної допомоги і послуг.

Комплексну програму соціального захисту населення «Турбота» на 2024-2026 роки (далі – Програма) розроблено відповідно до Законів України «Про соціальні послуги», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей», «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» та згідно з іншими нормативно-правовими актами.

Також, заходи Програми спрямовані на виконання оперативної цілі 5. Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України, стратегічної цілі «Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах» Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, та завдань, визначених у Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 року включно.

Програму розроблено на підставі пропозицій та зауважень структурних підрозділів обласної військової адміністрації, підприємств, установ, громадських об'єднань, діяльність яких має соціальну спрямованість.

Паспорт Програми наведено у додатку 1.

Розділ 2. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є вирішення невідкладних питань організаційного, матеріально-технічного, медичного та соціально-побутового обслуговування громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, координація відповідних дій місцевих органів виконавчої влади, громадських об'єднань, благодійних фондів, діяльність яких має соціальну спрямованість.

Розділ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Стосовно демографічної ситуації в Україні простежується стабільне збільшення чисельності людей похилого віку (особи, які досягли пенсійного та передпенсійного віку) у структурі населення.

В області проживає 24,97 тис. осіб, які мають статус ветерана війни, та осіб, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», серед них 1,2 тис. осіб з інвалідністю внаслідок війни, 16,64 тис. осіб, які безпосередньо брали участь у бойових діях (у Другій світовій війни, на території інших держав, антитерористичній операції на сході України/ операції Об'єднаних сил).

Необхідно забезпечити соціальною і матеріальною допомогою внутрішньо переміщених осіб із районів проведення антитерористичної операції, яких на цей час в області проживає більше 129,7 тис. осіб.

Важливим напрямом соціальної політики держави залишається підтримка осіб з інвалідністю, яких на сьогодні налічується близько 56,70 тис. осіб.

Однією із найбільш вразливих верств населення є особи, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, та бездомні громадяни. Щороку з місць позбавлення волі до області прибуває майже 1,2 тис. осіб. Частина з них не має житла, роботи, отже, стає бездомними особами. Протягом 2020-2023 років соціальними службами області виявлено 2,3 тис. осіб, які не мають зареєстрованого місця проживання.

Постійної уваги з боку органів влади потребують громадяни, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та яких у Миколаївській області налічується 5,1 тис. осіб.

Однією з форм соціального захисту окремих категорій громадян є організація обслуговування та надання їм різних видів соціальних послуг територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та центрами надання соціальних послуг.

У Миколаївській області діє 37 надавачів соціальних послуг, з них 27 центрів надання соціальних послуг та 10 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), які на місцях вирішують питання організації та надання різних видів соціальних послуг потребуючим особам.

Кількість відділень, які надають соціальні послуги у структурі територіальних центрів та центрів надання соціальних послуг – 106, а саме: 41 відділення соціальної допомоги вдома; 18 відділень денного перебування; 22 відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання; 1 відділення паліативного догляду; 24 відділення організації надання адресної грошової та натуральної допомоги.

За участю фахівців із соціальної роботи центрів соціальних служб, соціальних працівників територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), працівників виконавчих органів сільських та селищних рад здійснюється проведення на території адміністративно-територіальних одиниць обстеження матеріально-побутових умов проживання різних категорій населення, виявлення осіб, які потребують різних видів соціальної допомоги та послуг; надання допомоги у збиранні документів для призначення державної допомоги, отримання послуг з реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення та передачі пакета документів до управлінь соціального захисту; вирішення питань щодо організації соціального обслуговування; проведення широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань соціального захисту населення.

Таким чином, на усіх рівнях продовжує діяти вертикаль, яка забезпечує чітку, оперативну, конструктивну взаємодію основних підрозділів у сфері соціального захисту та виконання головного завдання, визначеного Програмою, - посилення адресності соціальної підтримки вразливих верств населення.

Для одиноких осіб, які втратили здатність до самообслуговування, в області функціонують 2 пансіонати геріатричного профілю: Миколаївський геріатричний пансіонат та Вознесенський геріатричний пансіонат. На сьогодні у цих закладах проживає 257 осіб похилого віку та осіб з інвалідністю. Також в області функціонують 7 будинків-інтернатів психоневрологічного профілю та 1 дитячий будинок-інтернат. Будинки-інтернати є об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області та утримуються за рахунок обласного бюджету.

Для вирішення нагальних потреб бездомних громадян та осіб, які звільняються з місць позбавлення волі, в області функціонує Миколаївський обласний Центр обліку бездомних громадян та Миколаївський міський Центр реінтеграції бездомних громадян, в яких створено умови для тимчасового перебування зазначеної категорії громадян, проводиться робота щодо їх ресоціалізації.

Протягом останніх років рівень фінансування програм соціального захисту підвищується, але залишається низка проблем щодо забезпечення соціальних прав ветеранів війни, осіб з інвалідністю та інших громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Не задовольняє потребу рівень фінансового забезпечення державних програм безоплатного медичного обслуговування ветеранів війни, пільгового забезпечення лікарськими засобами, виробами медичного призначення, санаторно-курортним лікуванням тощо.

Проведення регіональної політики щодо поліпшення життєзабезпечення ветеранів війни, інших громадян похилого віку, осіб з інвалідністю потребує пошуку нових підходів у їх соціальному обслуговуванні, поліпшенні житлових умов, транспортному забезпеченні з урахуванням похилого віку та стану здоров'я.

Саме тому подальший розвиток обласної системи соціального захисту та медичного обслуговування необхідно розглядати як одне з першочергових завдань місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Розділ 4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ ПРОГРАМИ

Пріоритетні завдання:

формування комплексної системи соціального захисту осіб з інвалідністю, ветеранів війни та інших громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, які потребують соціальної підтримки;

забезпечення соціальною і матеріальною підтримкою внутрішньо переміщених осіб;

забезпечення соціальною і матеріальною підтримкою осіб, які брали безпосередню участь у забезпеченні та проведенні антитерористичної операції на сході України/операції Об'єднаних сил, перебуваючи, безпосередньо, в районах її проведення, та членів їх сімей, військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, у тому числі добровольчих, які загинули, пропали безвісти або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних при виконанні службових обов'язків на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;

забезпечення соціальною і матеріальною підтримкою осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

розвиток волонтерського руху з метою надання соціальної допомоги і послуг громадянам похилого віку та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах;

надання фінансової підтримки громадським об'єднанням, діяльність яких має соціальну спрямованість, на конкурсній основі.

Заходи, спрямовані на виконання Програми наведено у додатку 2.

Розділ 5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ

Виконання заходів сприятиме:

вирішенню невідкладних питань мешканців Миколаївської області, які перебувають у складних життєвих обставинах;

забезпеченню соціальною і матеріальною допомогою внутрішньо переміщених осіб;

забезпеченню соціальною і матеріальною допомогою осіб, які брали безпосередню участь у забезпеченні та проведенні антитерористичної операції на сході України/операції Об'єднаних сил, перебуваючи, безпосередньо, в районах її проведення, та членів їх сімей, військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, у тому числі добровольчих, які загинули, пропали безвісти або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних при виконанні службових обов'язків на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;

удосконаленню механізмів адресної підтримки незахищених верств населення з урахуванням матеріального стану та умов їх проживання;

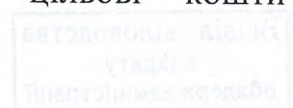
посиленню адресності соціальної підтримки мешканців Миколаївської області, які перебувають у складних життєвих обставинах;

вирішенню проблем, пов'язаних з адаптацією осіб, звільнених з місць позбавлення волі, та бездомних громадян, їх реінтеграцією в суспільстві.

Розділ 6. ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюватиметься за рахунок коштів державного, обласного, інших місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Щороку під час формування місцевих бюджетів, виходячи із наявних фінансових можливостей, планується передбачати цільові кошти на забезпечення виконання заходів Програми.

Розрахунки обсягів та джерел фінансування Програми наведено у додатку 3.

Розділ 7. ОРГАНІЗАЦІЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Організація і контроль за виконанням заходів Програми здійснюватиметься департаментом соціального захисту населення обласної військової адміністрації.

Структурні підрозділи облвійськадміністрації, райвійськадміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад здійснюють аналіз стану реалізації Програми та подають до його департаменту соціального захисту населення обласної військової адміністрації щороку до 01 лютого із зазначенням результатів виконання заходів Програми та витрат на їх реалізацію.
